

לקוטי תורה • פרשת תזריע • מאמר 1

אשה כי תזריע וילדה זכר כו'

”כשאשה מזרעת תחילה ויולדת זכר”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/tazria/1](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/tazria/1)

1 **אשה כי תזריע וילדה זכר כו'. וארז"ל** [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] (בברכות ד"ס ע"א נדה דל"א א') **אשה מזרעת תחלה יולדת זכר כו'**

"אשה כי תזריע וילדה זכר" וגו'. וחכמינו זכרונם לברכה אמרו (ברכות, דף ס ע"א; נידה, דף לא ע"א): "אם האשה מזריעה תחילה, היא יולדת זכר" וגו'.

וזה פלאי, והפלוסופים נדחקו ליישב כי לפי שאשה מזרעת תחלה הרי טפת הזכר באה באחרונה ועילאה גבר. משא"כ אם האיש מזריע תחלה כו'.

והדבר תמוה, והפילוסופים נדחקו ליישב זאת כך: מאחר שהאשה מזריעה תחילה, טיפת הזכר באה אחרונה, ו"העליון גובר"; ואילו אם האיש מזריע תחילה, וגו'.

ואמנם באמת הוא דוחק גדול בפ"י לשון אשה מזרעת תחלה דמשמע שממנה דוקא בא הזרעת הזכר ולא ע"י שהזכר מזריע לבסוף כו'.

אבל לאמיתו של דבר, זהו דוחק גדול בפירוש המילים "אשה מזריעה תחילה", שמשמעותן היא שזריעת הזכר באה דוקא ממנה, ולא מכך שהזכר מזריע לבסוף וגו'.

ועוד דארז"ל [דאמרו רבותינו זכרונם לברכה] **ספ"ג** [סוף פרק ג'] דנדה גבי דינה כתיב בתו. בתו של יעקב וגבי השבטים כתיב בני לאה

ועוד אמרו חכמינו זכרונם לברכה בסוף פרק ג של נידה, שעל דינה נאמר "בתו" — בתו של יעקב, ואילו על השבטים נאמר "בני לאה",

כי אשה מזרעת תחלה כו' אי"כ משמע שמזרע האשה דוקא נולד הזכר וד"ל [ודי למבין]. (וכ"ה במדרש רבה תזריע ס"פ י"ד הזכר מן האשה כו' ע"ש).

משום שהאשה מזריעה תחילה וגו'. אם כן, משמע שהזכר נולד דוקא מזרע האשה; וד"ל. (וכן הוא במדרש רבה, תזריע, סוף פרשה יד: "הזכר מן האשה" וגו'; עיינו שם).

והענין כי הזכר הוא בחי' חסד כדכתיב זכר חסדו ונקבה היא בחי' גבורה דינא דמלכותא דינא וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] על שרה אמנו שבשעה שמלאכים שעתידה שתלד בן זכר פירסה נדה בחי' גבורות,

והענין הוא שהזכר הוא בחינת חסד, ככתוב "זֶכֶר חֲסִדוֹ"; והנקבה היא בחינת גבורה: "דינא דמלכותא דינא". וכפי שאמרו חכמינו זכרונם לברכה על שרה אמנו, שכאשר בישרו לה המלאכים שהיא עתידה ללדת בן זכר, פירסה נידה — בחינת גבורות.

וגם אמרוז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שאברהם צוה לתת להם סלת והיא נתנה קמח מכאן שאשה עיניה צרה באורחים והיינו לפי שהיא מבחינת גבורות.

וכן אמרו חכמינו זכרונם לברכה שאברהם ציווה לתת להם סולת, והיא נתנה קמח. מכאן שאישה עינה צרה באורחים. וזהו משום שהיא מבחינת גבורות.

2 והנה בולד שניהם מזריעים וכמארוז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] לובן מן האב שממנו עצמות וגידים ומוח כו' אודם מן האם שממנו עור ובשר כו',

והנה, בהיווצרות ילד שניהם תורמים מזרעם, כדברי חז"ל: הלובן מן האב, שממנו באים העצמות, הגידים והמוח וכו'; והאודם מן האם, שממנו באים העור והבשר וכו'.

ולכאורה יפלא איך מתאחדים ב' השפעות אלו שהרי חו"ג [חסד וגבורה] הם ב' הפכים ומים מכבים אש. ולכאורה הדבר תמוה: כיצד מתאחדות שתי השפעות אלו, שהרי חסד וגבורה הם שני הפכים, והמים מכבים את האש.

אך הענין כנודע שה"ס [שה"י ספירות] כלולים כל אי מהן מכולן ויש בחסד חסד שבחסד וגבורה שבחסד ות"ת [ותפארת] שבחסד כו'

אך הענין הוא, כידוע, שכל אחת מעשר הספירות כלולה מכולן: בחסד יש חסד שבחסד, גבורה שבחסד ותפארת שבחסד וכו';

וכן בגבורה יש חסד שבגבורה גבורה שבגבורה כו' וכמ"ש בענין ספירת העומר שהם ז' מדות וכל אי כלול מז'.

וכך גם בגבורה יש חסד שבגבורה, גבורה שבגבורה וכו'. וכפי שמוסבר בענין ספירת העומר, יש שבע מדות, וכל אחת מהן כלולה משבע.

3 ועד"מ האב מכה בנו ומייסרו בשבט אנשים הרי הוא מחמת אהבה בשביל שישב לה' ובתורתו יהגה ואעפ"כ [ואף על פי כן] ההכאות הם יסורים ממש וה"ז [והרי זה] גבורה שבחסד ועד"ז נאמר את אשר יאהב ה' יוכיח.

לדוגמה: אב מכה את בנו ומייסר אותו "בשבט אנשים". הוא עושה זאת מתוך אהבה, כדי שבנו ישוב אל ה' וייהגה בתורתו; ואף על פי כן, המכות הן יסורים ממש. זוהי גבורה שבחסד. ועל דרך זו נאמר: "את אשר יאהב ה' יוכיח".

ולהיפך חסד שבגבורה היינו האם שמשפעת לבנה כל טוב ומניקתו הרבה כו' ואין זה טובתו כלל.

ולהפך, חסד שבגבורה הוא האם, המשפיעה לבנה כל טוב ומניקה אותו הרבה וכו', ואין זה לטובתו כלל.

4 והנה ביחוד וזיווג האב משפיע מבחי' הגבורה שבו והאם שהיא מגבורה משפעת מבחי' החסד שבה

והנה, בחיבור ובזיווג, האב משפיע מבחינת הגבורה שבו, והאם, שהיא מבחינת גבורה, משפיעה מבחינת החסד שבה;

ולכן יכולים להתחבר יחד אבל אילו היה האב משפיע מחסד שבחסד והנקבה מגבורה שבגבורה באמת לא היו מתחברים כלל.

ולכן הם יכולים להתחבר יחד. אבל אילו האב היה משפיע מחסד שבחסד, והנקבה מגבורה שבגבורה, הם באמת לא היו מתחברים כלל.

5 ומעתה יובן ג"כ ענין הנ"ל דאשה מזרעת תחלה יולדת זכר כו' שהרי השפעתה הוא מבחי' חסד דוקא

מעתה יובן גם העניין שהוזכר לעיל, ש"אם האישה פולטת זרע תחילה, היא יולדת זכר" וכו': שכן ההשפעה שלה היא דווקא מבחינת חסד,

לכן יולדת זכר שהוא מחסד משא"כ איש מזריע תחלה הרי השפעתו מבחי' גבורה לכן יולדת נקבה.

ולכן היא יולדת זכר, שהוא מחסד. לעומת זאת, כאשר האיש פולט זרע תחילה, ההשפעה שלו היא מבחינת גבורה, ולכן היא יולדת נקבה.

וא"כ יהי' [יהיה] לשון הפסוק נחא כפשוטו אשה כי תזריע תלד היא עי"ז ממש זכר ולא כפי' הפלסופים מחמת שזרע הזכר בא לבסוף כו' שאין זה במשמע לשון הפסוק כלל.

אם כן, לשון הפסוק מתיישבת כפשוטה: "כאשר אישה תזריע", הרי היא עצמה, באמצעות זאת ממש, תלד זכר; ולא כפי שפירשו הפילוסופים, משום שזרע הזכר בא לבסוף וכו' — דבר שאינו משתמע כלל מלשון הפסוק.

וע"פ קבלה הזכר הוא נמשך משם מ"ה [שם מ"ה] והנקבה משם ב"ן [שם ב"ן] (וכמש"ל [וכמה שכתוב לעיל] סד"ה קול דודי בענין האבות והאמהות)

על פי הקבלה, הזכר נמשך משם מ"ה, והנקבה משם ב"ן (כפי שנכתב לעיל, בסוף המאמר המתחיל "קול דודי", בענין האבות והאמהות).

והנה מ"ה [שם מ"ה] כלול ג"כ מב"ן [משם ב"ן] וגם שם ב"ן [שם ב"ן] כלול ממ"ה [משם מ"ה] והשפעת הדכר הוא בחי' ב"ן [שם ב"ן] דמ"ה [דשם מ"ה] ולפי שהשפעה זו הוא בחי' שם ב"ן [שם ב"ן] לכן יולדת נקבה.

והנה, מ"ה כלול גם מב"ן, וגם שם ב"ן כלול ממ"ה. ההשפעה של הזכר היא מבחינת ב"ן שבמ"ה, ומכיוון שהשפעה זו היא מבחינת שם ב"ן, לכן היא יולדת נקבה.

ואמנם אשה שהיא שם ב"ן [שם ב"ן] מזרעת ומשפעת בחי' מ"ה [שם מ"ה] הכלול בב"ן [בשם ב"ן] ולפי שהוא בחי' מ"ה [שם מ"ה]

אולם האשה, שהיא שם ב"ן, פולטת זרע ומשפיעה את בחינת מ"ה הכלולה בב"ן; ומכיוון שזו בחינת מ"ה,

לכן יולדת זכר (ועיי' מענין אשה כי תזריע בזח"ג [בזהר חלק ג] פ' תזריע מ"ב ב' מ"ג ב' מ"ה ב'):

לכן היא יולדת זכר. (ועיינו בעניין "כאשר אישה תזריע" בזהר, חלק ג, פרשת תזריע, מב ע"ב, מג ע"ב, מה ע"ב.)

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/tazria/1

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק